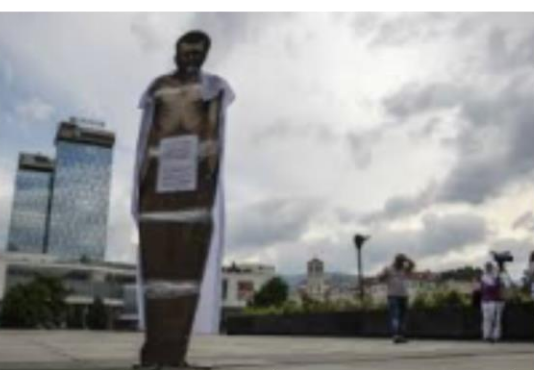

Prava, podrška, zaštita i kompenzacija žrtava kaznenih djela, veljača 2018

Položaj nestalih u ratu pred sudovima

Prava, podrška, zaštita i kompenzacija žrtava kaznenih djela

Položaj nestalih u ratu pred sudovima

Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Bijeli krug Hrvatske iz Splita i Udruga za podršku žrtvama i svjedocima iz Vukovara od 1. siječnja 2017. provode projekt pod nazivom Prava, podrška, zaštita i kompenzacija žrtava kaznenih djela u svrhu doprinosa implementaciji Direktive 2012/29/EU o minimalnim standardima prava, podrške i zaštite žrtava kaznenih djela i Direktive 2004/80/EC o kompenzaciji žrtava kaznenih djela. Projektom želimo povećati svijest o pravima i zaštititi žrtava te ojačati mrežu različitih dionika čije područje djelovanja uključuje pružanje podrške žrtava kaznenih djela.

Ovim izvještajem želimo pokazati položaj srodnika nestalih tijekom rata, koji i kada su uključeni u kazneni postupak često nisu informirani o pravima žrtve, a ujedno većina njih nije ostvarila niti jedan vid oštećenja vezan uz uhićenja, prisilno odvođenja i nestanak svojih voljenih.

“Pravo na istinu je kolektivno i individualno pravo. Svaka žrtva ima pravo znati istinu o kršenjima prava koja je pretrpjela, ali istina se također mora reći na razini društva”. Izvješće Radne skupine o prisilnim ili nedobrovoljnim nestancima - Misija u Hrvatskoj.¹

Ovaj izvještaj bavi se žrtvama prisilnih nestanaka u periodu 1991. - 1995., povezanih s ratom u Republici Hrvatskoj te njihovim položajem pred sudom u kaznenom i građanskom postupku.

Položaj nestalih u suđenjima za ratne zločine

Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću i Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek od 2005. prate suđenja za ratne zločine, gdje su u brojnim sudskim postupcima kao žrtve zločina, bile obuhvaćene i nestale osobe, ujedno žrtve prisilnih odvođenja nakon kojih im se gubi svaki trag.

Tako smo pratili suđenje za zločin u Baćinu, počinjen tijekom rata u Hrvatskoj. Zločin je počinjen na predjelu Skelište kraj Baćina, između ceste i rijeke Une, gdje je 21. listopada 1991. dovedeno 76 osoba starije životne dobi, većinom hrvatske nacionalnosti te ubijeno automatskih vatrenim oružjem. Iz iskaza svjedoka, kao i materijalnih dokaza, u sudskom spisu

¹ „The right to the truth is both a collective and an individual right. Each victim has the right to know the truth about violations that affected him or her, but the truth also has to be told at the level of society“. Report of the Working Group on Enforced or Involuntary Disappearances - Mission to Croatia

utvrđeno je da je u ožujku 1997. iz masovne grobnice Baćin ekshumirano 56 osoba od kojih je 45 identificirano kao mještani Hrvatske Dubice, Cerovljana i okolnih sela.² Otkrivanju masovne grobnice prethodila je anonimna dojava iz Bosne i Hercegovine. Pojedini svjedoci iskazivali su koliko je strašan bio ovaj zločin u kojem su se i nakon rafalne paljbe čuli jauci i zapomaganja ljudi. Njihova tijela su nakon nekoliko dana bez ikakvog pijeteta bagerom zgurana u plitku jamu, a neka tijela je odnijela rijeka Una. Nakon provedenog iscrpnog suđenja, 21 godinu nakon zločina,³ ostale su nerazjašnjene mnoge okolnosti počinjenja zločina, skrivane ljudskim osjećajem srama, ignoriranja i zatumljivanja istine. Najmanje 14 osoba i danas se vode kao nestale u 3. izdanju *Knjige osoba nestalih na području Republike Hrvatske*.

Suđenje za zločin na Ovčari pred sudovima za ratne zločine u Srbiji, čija je kronologija opisana u prilogu ovog izvještaja, okrivljenicima stavlja na teret zarobljavanje, zlostavljanje i ubijanje 200 ratnih zarobljenika na poljoprivrednom dobru na Ovčari dana 20./21. studenoga 1991. godine, čl. 144. u vezi čl. 22. KZ SRJ. Masovna grobnica opisana je u *Završnom izvješću Komisije stručnjaka UN – Dodatak X.B. Masovne grobnice – Ovčara*.⁴ U rujnu i listopadu 1996. godine, započele su ekshumacije iz masovne grobnice koje su trajale 40 dana, a do početka kaznenog postupka 2004. godine bile su identificirane 193 žrtve. U međuvremenu je identificirano svih 200 žrtava toga zločina. U Hrvatskoj se još uvijek traži druga masovna grobnica na Ovčari, gdje je, pretpostavlja se, najmanje 50 žrtava pokopano.

Nakon medijskih objava o masovnoj grobnici u selu Kukunjevac, te ekshumacije 19 tijela u Kukunjevcu 8.- 9. srpnja 2010., opisanih u *Završnom izvješću Komisije stručnjaka UN – Dodatak X.B. Masovne grobnice – Pakračka Poljana*,⁵ započeo je kazneni postupak protiv Tomislava Merčepa. U veljači 2017., Tomislav Merčep je osuđen da, kao *de facto* (stvarni) zapovjednik jedinice rezervnog sastava MUP RH/pričuvne postrojbe stacionirane u Pakračkoj Poljani i na Zagrebačkom velesajmu te savjetnik u MUP-u Republike Hrvatske, od listopada do prosinca 1991., nije spriječio sebi podređene, da vrše nezakonita uhićenja, zlostavljanje i ubijanja 31 civila dovedenih iz Zagreba, Kutine, Ribnjaka, Janje Lipe, Bujavice, Međurića, Zbjegovače i Pakračke Poljane, od kojih je 23 usmrćeno.⁶ Optužnicom se Tomislavu Merčepu stavljalo na teret da su njegovi podređeni na području Kutine, Pakraca i Zagreba nezakonito lišili slobode 57 osobe, od kojih su 43 ubijene, četiri se vode kao nestale., a činjeničnim opisom presude su izostavljene do danas neidentificirane (25) žrtve. Neidentificirane žrtve (neke od njih ekshumirane u Kukunjevcu 2010., druge čija su tijela pronađena u selu Bujavica 28. studenog 1991.) izostavljena su iz presude jer nema saznanja o njima, njihovom odvođenju pa prema tome ni dokaza o zapovjednoj odgovornosti.

Obitelji ubijenih Sotinčana, u potrazi za posmrtnim ostacima svojih nestalih članova, a nezadovoljni procesuiranjem toga zločina u Republici Hrvatskoj, zahtijevali su pokretanje postupka pred pravosudnim tijelima u Republici Srbiji, jer većina optuženika i živi u Srbiji. U lipnju 2014. Viši sud u Beogradu je potvrdio optužnicu za ratni zločin protiv petorice

² <https://www.documenta.hr/hr/priop%C4%87enje-povodom-dvadesete-obljetnice-stradanja-na-podru%C4%8Dju-hrvatske-dubice.html>

³ Dana 11. ožujka 2013. Vijeće za ratne zločine Županijskog suda u Rijeci, pod predsjedanjem sutkinje Ike Šarić, osudilo je na ukupno 110 godina zatvora optužene za ratni zločin u mjestu Baćin 1991. godine, a na temelju optužnice koja ih je teretila za smrt čak 76 hrvatskih civila. Okrivljenici su osuđeni u odsutnosti. Više na: <https://www.documenta.hr/hr/presuda-za-zlo%C4%8Din-u-ba%C4%87inu-okrivljenici-u-bijegu.html>

⁴ <http://mcherifbassiouni.com/wp-content/uploads/2015/08/Yugoslavia-Report-Vol-1-Summaries-and-Conclusions.pdf>

⁵ Ibid.

⁶ Link: <https://www.documenta.hr/hr/sa%C5%BEeti-izvje%C5%A1taj-i-kronologija-procesuiranja-zlo%C4%8Dina-u-pakra%C4%8Dkoj-poljani-i-zagrebu.html>

pripadnika srpskih paravojnih postrojbi zbog ubojstva hrvatskih civila u Sotinu krajem 1991. godine. Godinu dana poslije, Vijeće Odjeljenja za ratne zločine Višeg suda u Beogradu je objavilo prvostupanjsku nepravomoćnu presudu kojom su dvojica okrivljenika (suradnik Žarko Milošević i okr. Dragan Mitrović) proglašeni krivima za ratni zločin protiv civilnog stanovništva. Posmrtni ostaci 13 ubijenih civila pronađeni su u travnju 2014. godine u masovnoj grobnici u napuštenoj klaonici kraj Sotina. Do saznanja o lokaciji na kojoj se grobnica nalazi Tužilaštvo za ratne zločine u Republici Srbiji je došlo tijekom istražnog postupka od jednog od osumnjičenih. O tome je informirano hrvatsko pravosuđe, kao i Uprava za zatočene i nestale te su posmrtni ostaci nedugo potom ekshumirani i identificirani.

Velik broj ratnih zločina, često protiv nepoznatih počinitelja, čije se žrtve do danas vode kao nestale, su u fazi istrage.

Tako još uvijek ne raspolažemo vjerodostojnim, provjerljivim podacima o broju zatočenih u logoru Bučje. Pretpostavlja se da je kroz logor Bučje u periodu od kolovoza 1991. do siječnja 1992. prošlo oko 200 do 300 logoraša. Još uvijek se ne zna sudbina 21 nestalog logoraša. Za ratne zločine počinjene u periodu od kolovoza 1991. do siječnja 1992. u logoru Bučje, Županijski sud u Požegi donio je osam presuda. Šest počinitelja pravomoćno je osuđeno, jedna presuda nikad nije potvrđena zbog obustave kaznenog postupka radi smrti optuženog, a jedna je presuda oslobađajuća.⁷ U tijeku je još nekoliko istražnih postupaka.

Tijekom okupacije Bogdanovaca od strane JNA i srpskih paravojnih postrojbi, 84 civila hrvatske i albanske nacionalne pripadnosti su ubijena ili nestala, i do siječnja 2000. godine sudbina njih 38 je još uvijek bila nepoznata. U listopadu/studenom 1997. izvršena je ekshumacija posmrtnih ostataka 22 osobe, od kojih je 21 identificirano. U *Knjige osoba nestalih na području Republike Hrvatske* još uvijek se 16 osoba vodi kao nestalo. Kako bi ubrzala procesuiranje *Documenta* je na godišnjicu zločina podnijela kaznenu prijavu.⁸

Samo u jednom danu, 10. prosinca 1991., u Šnjegaviću i Čečavačkom Vučjaku ubijeno je 36 ljudi, prosječne starosti 60 godina. Većina tijela do danas nije pronađena. Iz jedne zajedničke grobnice na rubu Šnjegavića u prosincu 2000. godine ekshumirano je 13 tijela, od kojih je tek nekoliko do danas identificirano. I ovaj zločin je u stadiju istrage.

Prioriteti u provođenju ekshumacija na pojedinim lokalitetima ovise ponajprije o potrebama kaznenih postupaka pred pravosudnim tijelima, točnije o tome je li pojedina ekshumacija potrebna radi prikupljanja dokaza u pojedinim kaznenim postupcima. Tužitelji i suci trebaju biti osjetljiviji na potrebe žrtava i trebali bi uspostaviti, i dosljedno se pridržavati, pravila koja se odnose na njihovu interakciju s javnošću, osobito s rođacima nestalih osoba. Obitelji nestalih trebaju biti redovito obavještavane o istragama i njihovim rezultatima prema odredbama *Zakona o kaznenom postupku*, kao i *Direktivi 2012/29/EU o minimalnim standardima prava, podrške i zaštite žrtava kaznenih djela*.

Nestali u odštetnim postupcima

⁷ Zoran i Goran Pašić 1995. godine u nazočnosti su osuđeni na 3 godine zatvora, Predrag Sarajlija osuđen je 1996. na 6 godina, Vlado Kaurin iste te godine osuđen je 20 godina, Nikola Dragušin osuđen je na 20, a Milanko Stanisavljević 1995. godine osuđen je, u odsutnosti, na 10 godina zatvora.

⁸ Link: <https://www.documenta.hr/hr/kaznena-prijava-za-zločine-u-bogdanovcima.html>

„Sve države članice dužne su žrtvama prisilnog nestanka zajamčiti pravo na učinkovitu odštetu tijekom trajanja postupka.“ Čl. 8. st. 2. *Međunarodna konvencija o zaštiti svih osoba od prisilnog nestanka*.

Analizom odštetnih postupaka, izdvojili smo presudu kojom je dosuđena pravična naknada za patnju prouzročenu uhićenjem i naknadnim nestankom njima bliskog srodnika, za patnje prouzročene neizvjesnošću oko njegove sudbine, kao i priznanje da je država odgovorna za nestanak M.S. Na žalost, sudovi nisu pratili ovakvu sudsku praksu te su u ostalim postupcima donošene odbijajuće odluke.

Tijekom 2017. zabilježili smo i nemogućnost ostvarivanja prava srodnika nestalih - žrtava prisilnih nestanaka tijekom rata, u pogledu ostvarivanja prava majke dvojice sinova koji su odvedeni po djelatnicima hrvatskih vojnih redarstvenih snaga u Sisku, 25. kolovoza 1991., koji se i danas vode kao nestali, a koji su kao žrtve pravomoćne osuđujuće presude za ratni zločin protiv Vladimira Milankovića. U građanskom postupku za naknadu štete protiv Republike Hrvatske sud je odbio zahtjev tužiteljice s obrazloženjem „*da tužiteljica nije sa dostatnom sigurnošću dokazala uzročnu vezu između postupanja, odnosno propusta postupanja osuđenika Vladimira Milankovića i nastale štete, smrti njenih sinova, pri čemu treba dodati da nisu pronađena niti tijela niti bilo kakvi dokazi ili tragovi iz kojih bi se moglo zaključiti da li je i kako nastupila smrt sinova tužiteljice.*“ Ovakvom sudskom praksom isti sud je odstupio od usvojenih tužbenih zahtjeva i dosuđene naknade štete u građanskim predmetima gdje su tijela ubijenih pronađena i dostojno sahranjena.

Odštetni postupak srodnika nestalog J.B., odvedenog od strane pripadnika srpskih paravojskih postrojbi u kolovozu 1991. traje od 2011. godine, danas je ponovo u žalbenom postupku. Predmet je prvo odbijen zbog zastare, potom ratne štete, nedovršenog kaznenog postupka. Kao civil, J.B. je zaustavljen na cesti u svom selu, vezan žicom i odveden, i danas zaveden pod rednim brojem u *Knjige osoba nestalih na području Republike Hrvatske*. Također, odštetni zahtjev supruge nestalog L.D. sudovi su odbili jer tužiteljica (supruga nestalog) nije prvotno pokrenula vanparnično proglašenja nestale osobe umrlom.

Većina analiziranih odštetnih zahtjeva srodnika nestalih u ratu je odbijena zbog prigovora zastare ili ratne štete, nepostojanja pravomoćnih presuda u kaznenom postupku te nedostatka dokaza vezanih uz usmrćenje nakon prisilnog uhićenja i odvođenja.

Ujedno, želimo podsjetiti da su srodnici nestalih prema praksi Europskog suda za ljudska prava često smatrani i sami žrtvama povrede čl. 3. *Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda* – zabrane mučenja.

„Fenomen nestanka stavlja posebice veliko breme na rodbinu nestale osobe koja ništa ne zna o sudbini njihovih voljenih i koja pati zbog te neizvjesnosti. Stoga je praksa Suda veoma rano prepoznala da situacija u kojoj se rodbina nestalih osoba nalazi može ukazati na nečovječno i ponižavajuće postupanje u suprotnosti s člankom 3. Srž povrede nije u tome što je došlo do ozbiljne povrede ljudskih prava koja se odnose na nestalu osobu; ona leži u reakcijama i stavovima vlasti na svaku predmetnu situaciju onda kada ih se upozori na nju (vidi, između drugih izvora prava, *Orhan v. Turkey*, br. 25656/94, st. 358., 18. lipnja 2002. i predmet *Imakayeva*, naprijed citirano, st. 164.). Drugi mjerodavni čimbenici uključuju bliskost srodstva, posebne okolnosti njihovog odnosa, u kojoj su mjeri članovi obitelji svjedočili predmetnom događaju, uključenost članova obitelji u pokušaje dobivanja informacija o nestaloj osobi (predmet *Taniş*, naprijed citirano, st. 219.). Utvrđivanje takve povrede nije ograničeno na predmete u kojima se tužena država smatra odgovornom za nestanak (vidi *Osmanoğlu*, citirano naprijed, st. 96), već se može pojaviti i u slučajevima kada se neodgovaranje vlasti na upit za informacijama od strane rodbine ili postavljanje prepreka pred njih, prepuštajući njima da ponesu najveći teret napora za otkrivanjem bilo kakvih činjenica,

može promatrati kao pokazatelj flagrantnog, kontinuiranog i bešćutnog zanemarivanja obveze preuzimanja odgovornosti za sudbinu nestale osobe.“⁹

ZAKLJUČAK I PREPORUKE

Dana 6. veljače 2007. Republika Hrvatska je potpisala Međunarodnu konvenciju o zaštiti svih osoba od prisilnog nestanka (CPED), ali je do danas nije ratificirala. Do kolovoza 2017., 57 država je ratificiralo navedenu konvenciju te bi zbog još uvijek velikog broja nestalih tijekom rata 1991.-95. trebali biti 58. država koja ju je ratificirala te na taj način iskazala svoju volju za preuzimanjem prava i obveza Konvencije još tijekom ove godine.

Prisilni nestanci nisu zločin prošlosti. To je praksa prisutna diljem svijeta, stoga je Ured za ljudska prava UN-a pokrenuo inicijativu kojom žele postići jačanje svjesnosti o važnosti ovog pitanja te ratifikaciju Konvencije svih država članica: *Stand up for the disappeared*.

Kako je Vlada Republike Hrvatske u svom planu zakonodavnih aktivnosti za 2017.1, u nadležnosti Ministarstva hrvatskih branitelja najavila donošenje *Zakona o osobama nestalim u Domovinskom ratu*, a prema informacijama nadležnog ministarstva u ovom trenutku još uvijek se traga za 1.533 nestalih, dok je nepoznato mjesto ukopa 419 osoba, što sveukupno čini 1.952 nerasvijetljene sudbine, smatramo neophodnim ratificirati Konvenciju kao temelj najavljenog nacionalnog zakona

Već godinama zagovaramo usvajanje *Nacionalnog programa za obeštećenje i Zakona o osnivanju fonda za obeštećenje svih žrtava rata* te *Zakona o obeštećenju svih civilnih žrtava rata* kao i izradu sveobuhvatne evidencije civilnih žrtava rata i sustavno praćenje potreba kako bi se osiguralo unapređenje sustava dodjele socijalnih prava koji se temelji na načelima društvene solidarnosti te upravni postupak ostvarenja statusa civilne žrtve rata koji bi obuhvatio veći broj korisnika i biti djelotvornija.

Sve institucije Republike Hrvatske trebale bi srodnike nestalih ili njihove štíćenike smatrati žrtvama povrede t.j. kaznenog djela, jer su preživjeli duševne povrede i emotivnu patnju putem teških kršenja međunarodnog prava o ljudskim pravima ili ozbiljne povrede međunarodnog humanitarnog prava. Priznajući prava srodnika uvažile bi praksu *Europskog suda za ljudska prava* i međunarodne standarde iz Rezolucije Opće skupštine Ujedinjenih naroda 60/147 pod naslovom *Temeljna načela i smjernice o pravu na pravni lijek i reparaciju za žrtve teških kršenja međunarodnog prava o ljudskim pravima i ozbiljnih povreda međunarodnog humanitarnog prava*.

U građanskim postupcima u kojima se tužbeni zahtjevi temelje na osuđujućim presudama za ratne zločine sudovi ne bi smjeli razlikovati postupke u kojima još nisu pronađeni posmrtni ostaci od građanskih predmeta gdje su tijela ubijenih pronađena i dostojno sahranjena.

Nužno je unaprijediti regionalnu suradnju među pravosudnim tijelima, tužiteljima i sudovima u predmetima koji iziskuju zajednički/koordinirani rad u više država, oživljavanjem sada usporene suradnje između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, ponovnim organiziranjem Brijunskih susreta tužitelja, te formiranjem zajedničkih istražnih timova. O

⁹ Vidi *Varnava and Others v. Turkey* [GC], br. 16064/90, 16065/90, 16066/90, 16068/90, 16069/90, 16070/90, 16071/90, 16072/90 i 16073/90, st. 134., 18. rujna 2009.

tome ovisi ne samo učinkovit progon počinitelja nego i doznavanje novih informacija o lokacijama ukopa posmrtnih ostataka nestalih osoba.

PRILOG – KRONOLOGIJA SUĐENJA ZA ZLOČIN NA OVČARI

U nastavku donosimo kronologiju suđenja za zločin na Ovčari pred sudovima za ratne zločine u Srbiji u kojem se okrivljenicima stavlja na teret zarobljavanje, zlostavljanje i ubijanje 200 ratnih zarobljenika na poljoprivrednom dobru na Ovčari dana 20./21. studenoga 1991. godine.

Također, Fond za humanitarno pravo iz Beograda je objavilo *priopćenje za javnost* povodom pravomoćne presude za zločine na Ovčari. Nakon 14 godina okončan je prvi predmet za ratne zločine pokrenut pred specijaliziranim vijećima u Srbiji.

Zločin na Ovčari

Sudovi:

Okružni sud Beograd – Odjeljenje za ratne zločine
Apelacioni sud Beograd – Odjeljenje za ratne zločine
Vrhovni kasacioni sud Republike Srbije
Ustavni sud Republike Srbije

Optužnica:

Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije podiglo je optužnicu KT RZ 3/03 od 4. prosinca 2003. godine

Okrivljenici:

Miroljub Vujović, Stanko Vujanović, Ivan Atanosijević, Predrag Milojević Đorđe Šošić, Miroslav Đanković, Saša Radak, Milan Vojnović, Jovica Perić, Nada Kalaba, Milan Lančuzanin, Goran Mugoša, Predrag Dragović, Predrag Madžarac, Marko Ljuboja, Vujo Zlatar, Slobodan Katić, Milorad Pejić

Okrivljenici Milorad Pejić i Saša Radak naknadno su pronađeni i stavljeni na optužnicu.

Tijekom prvog suđenja 2004. i 2005. godine postupak u odnosu na **okr. Milana Bulića** je razdvojen zbog bolesti. Protiv njega je prerađena optužnica KT RZ 4/03 od 24. svibnja 2005. godine. Prvostupanjska presuda Okružnog suda Beograd od 30. siječnja 2006. godine proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 godina (zlostavljanje ratnih zarobljenika pred hangarom i u hangaru na Ovčari). Drugostupanjska presuda Apelacionog suda Beograd od 1. ožujka 2007. godine umanjena kazna na 2 godine zbog teške bolesti. Okrivljenik je umro.

Nakon što je **Damir Sireta** izručen iz Norveške (2008. godine), tužilaštvo je podiglo optužnicu br. KT RZ 4/03 od 17. listopada 2008. godine. Prvostupanjskom presudom Okružnog suda Beograd od 23. lipnja 2009. godine proglašen je krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina (zlostavljanje i sudjelovanje u ubijanju ratnih zarobljenika s Ovčare). Drugostupanjskom presudom Apelacionog suda Beograd d 24. lipnja 2010. godine umanjena mu je kazna na 15 godina

zatvora.

Okrivljenici su tijekom prvostupanjskog postupka bili u pritvoru.

Optužba:

Okrivljenicima se stavlja na teret zarobljavanje, zlostavljanje i ubijanje 200 ratnih zarobljenika na poljoprivrednom dobru na Ovčari dana 20/21. studenoga 1991. godine, čl. 144. u vezi čl. 22. KZ SRJ. Do početka kaznenog postupka 2004. godine bile su identificirane 193 žrtve. U međuvremenu je identificirano svih 200 žrtava toga zločina.

Presude:

1) Presuda Okružnog suda u Beogradu, Odjeljenja za ratne zločine br. K.V. 1/2003 od 12. prosinca 2005. godine

Okrivljenici: Miroljub Vujović, Stanko Vujanović, Predrag Milojević, Ivan Atanasijević, Predrag Dragović, Miroslav Đanković, Đorđe Šošić i Milan Lančužanin proglašeni su krivima i osuđeni na svaki na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina

Okrivljenici: Jovica Perić, Milan Vojnović i Vujo Zlatar proglašeni su krivima i svaki je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina.

Okrivljenik Predrag Mađarac proglašen je krivim, a kako je u vrijeme izvršenja djela bio mlađa punoljetna osoba, osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 12 godina.

Okrivljenica Nada Kalaba proglašena je krivom i osuđena na kaznu zatvora u trajanju od 9 godina.

Okrivljenik Goran Mugoša proglašen je krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina.

Okrivljenici Marko Ljuboja i Slobodan Katić oslobođeni su optužbe da bi počinili navedeno kazneno djelo.

2) Presuda Apelacionog suda u Beogradu od 14. prosinca 2006. godine prvostupanjska nepravomoćna presuda je ukinuta i predmet vraćen na ponovno suđenje

3) Presuda Okružnog suda u Beogradu, br. Kv 4/2006. od 12. ožujka 2009. godine

Okrivljenici: Miroljub Vujović, Stanko Vujanović, Ivan Atanasijević, Predrag Milojević, Đorđe Šošić, Saša Radak proglašeni su krivima i svaki osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina.

Okrivljenik Milan Vojnović proglašen je krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina.

Okrivljenik Jovica Perić proglašen je krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 13 godina.

Okrivljenica Nada Kalaba proglašena je krivom i osuđena na kaznu zatvora u trajanju od 9

godina.

Okrivljenik Milan Lančuzanin proglašen je krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 godina (uzeta je u obzir činjenica da je u međuvremenu obolio od moždanog udara i da je osoba s invaliditetom).

Okrivljenici Goran Mugoša i Predrag Dragović proglašeni su krivima i svaki osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina.

Okrivljenici: Predrag Mađarac, Marko Ljuboja, Vujo Zlatar, Slobodan Katić i Milorad Pejić oslobođeni su optužbe da bi počinili rečeno kazneno djelo.

4) Presuda Apelacionog suda u Beogradu – Odjeljenje za ratne zločine, br. Kz1 Po2 – 1/2010 od 23. lipnja 2010. godine

Uvažena je žalba Tužilaštva za ratne zločine Srbije u odnosu na kaznu okrivljenice Nade Kalabe, kojoj je kazna povećana na 11 godina.

Uvažena je žalba okrivljenika Ivana Atanasijevića, te mu je smanjena kazna zatvora na 15 godina.

5) Odluka Ustavnog suda Republike Srbije br. Uz 4461/2010 od 30. siječnja 2014. godine

Uvažena je ustavna žalba okr. Saše Radaka protiv presude Apelacionog suda u Beogradu br. Kz1 Po2 1/10 od 23. lipnja 2010. godine. Utvrđeno je da mu je povrijeđeno pravo na nepristran sud kao sastavni dio prava na pravično suđenje. Naloženo je Apelacionom sudu da ponovo odlučuje o žalbi na prvostupanjsku presudu iz 2009. godine. Učinci ove Odluke odnosili su se na sve okrivljenike.

6) Presuda Vrhovnog kasacionog suda Republike Srbije br. Kzz K3 2/2014 od 19. lipnja 2014. godine

Sud je odlučivao o zahtjevu za zaštitu zakonitosti okrivljenika Miroslav Đankovića, Miroljuba Vujovića, Stanka Vujanovića, Nade Klabe, Đorđa Šošića, Predraga Milojevića, Saše Radaka, Milana Vojnovića, Predraga Dragovića i Milana Lančuzanina, koji su uložili protiv presude Okružnog suda u Beogradu br. Kv 4/06 od 12. ožujka 2009. godine i Apelacionog suda u Beogradu br. Kz1 Po2 1/10 od 23. lipnja 2010. godine.

Svi okrivljenici su uložili izvanredni pravni lijek pobijajući navedene presude zbog sudjelovanja i višestruke uloge suca u prvostupanjskom i drugostupanjskom postupku, te moguće pristranosti.

Presudom je ukinuta presuda Apelacionog suda u Beogradu u odnosu na osuđujući dio. U odnosu na oslobađajući dio te presude utvrđena je povreda zakona, ali Sud nije dirao u pravomoćnost presude.

7) Odluka Apelacionog suda u Beogradu od 10. svibnja 2016. godine

Nakon niza izvanrednih pravih lijekova okrivljenika i njihovih branitelja, predmet je vraćen u žalbeni postupak. Sud je odlučio od Mehanizma za kaznene sudove zatražiti transkripte s iskazima svjedoka insajdera, koji je dao iskaz pred MKSJ u kaznenom predmetu protiv

okrivljenika Mileta Mrkšića, Veselina Šljivančanina i Miroslava Radića. Iskaz je dao i pred Okružnim sudom u Beogradu u predmetu za zločina počinjen na Ovčari. Sud je zatražio transkripte kako bi mogao usporediti iskaze svjedoka o istom događaju, zločinu počinjenom na Ovčari.

8) Presuda Apelacionog suda u Beogradu, Odjeljenje za ratne zločine, br. Kz1 Po2 2/2014 od 24. studenoga 2017. godine

O ovoj presudi javnost je pisala u siječnju 2018. godine.

Presudom je potvrđena prvostupanjska osuđujuća presuda Okružnog suda u Beogradu br. Kv 4/06 od 12. ožujka 2009. godine.

U odnosu na okrivljenike: Miroljub Vujović, Stanko Vujanović, Predrag Milojević – osuđeni na 20 godina zatvora.

U odnosu na okr. Gorana Mugošu – osuđen na 5 godina zatvora.

Usvojena je žalba okrivljenika Miroslava Đankovića i Saše Radaka, te im je smanjena kazna zatvora svakom na 5 godina.

Usvojena je žalba Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije, povećana je kazna zatvora za okr. Nadu Kalabu na 11 godina zatvora.

Usvojena je žalba okr. Ivana Atanasijevića, te mu je smanjena kazna zatvora na 15 godina.

Usvojena je žalba okrivljenika Jovice Perića, Milana Vojnovića, Milana Lančuzanina i Predraga Dragovića, preinačena je citirana prvostupanjska presuda, oslobođeni su optužbe da bi počinili navedeno kazneno djelo.

Okr. Đorđe Šošić u međuvremenu je umro i protiv njega je postupak pravomoćno obustavljen.

ZAKLJUČNO:

Za zločin počinjen 20/21. studenoga 1991. godine do danas su **pravomoćno osuđeni okrivljenici:**

Miroljub Vujović, Stanko Vujanović, Predrag Milojević – 20 godina

Damir Sireta, Ivan Atanasijević – 15 godina

Nada Kalaba – 11 godina

Miroslav Đanković, Saša Radak, Goran Mugoša – 5

Milan Bulić – 2 godine

Pravomoćno su oslobođeni optužbe okrivljenici:

Jovica Perić, Milan Vojnović, Milan Lančuzanin, Predrag Dragović, Marko Ljuboja, Vujo Zlatar, Milorad Pejić, Predrag Mađarac, Slobodan Katić.

